

Sayı : E-89780865-153-39851
Konu : Mülki İdare Amirlerinin Yetki Kullanımı

21.10.2022

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 05.09.2022 tarihli ve 55037 sayılı yazısı.
b) İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 15.06.2022 tarihli ve 31924 sayılı yazımız.
c) Emniyet Genel Müdürlüğünün 18.02.2022 tarihli ve 27027 sayılı yazısı.

Mülki İdare Amirlerinin “Mahallin Mülki Amiri” sıfatıyla yetki kullanımını konusunda ilgi (c) yazıya istinaden, ilgi (b) yazımız ile Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görüş ve değerlendirmesi sorulmuş olup; ilgi (a)’da kayıtlı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görüş ve değerlendirmesi aşağıda yer almaktadır.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Görüşü: *Tarafımızdan verilen görüşlerin, istişarî niteliği haiz olmaları sebebiyle icracı birimi bağlayıcı bir etkisi bulunmamakla birlikte, verilen görüş çerçevesinde değerlendirme yapma ve karar verme yetkisi ilgili birime aittir.*

İNCELEME : **İlgili mevzuat;**

5326 sayılı Kabahatler Kanununun “Yaptırım türleri” başlıklı 16 ncı maddesinde; “(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir. (2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.”, “İdarî para cezası” başlıklı 17 nci maddesinde; “(1) İdarî para cezası, maktu veya nispi olabilir. (2) İdarî para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, idarî para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulur. (3)(Değişik: 6/12/2006-5560/32 md.) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri tarafından verilen idarî para cezalarının ilgili kanunlarında 1/6/2005 tarihinden sonra belirlenen oranın dışındaki kısmı ile Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemeler tarafından verilen idarî para cezaları Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Sosyal güvenlik kurumları ile mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları kendi bütçelerine gelir kaydedilir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen idarî para cezaları ise, ilgili kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşlarının verdiği para cezaları, kendi kanunlarındaki hükümlere tâbidir. Kişinin

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

ekonomik durumunun müsait olmaması halinde, idarî para cezasının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idarî para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.

(4) (Değişik: 6/12/2006-5560/32 md.) Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idarî para cezalarına ilişkin kesinleşen kararlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderilir. Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kendileri tarafından tahsil olunur. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen ve Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında özel hüküm bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre tahsil olunur.

(5) İdarî para cezası tamamen tahsil edildikten itibaren en geç bir ay içinde durum, ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirilir.

(6) Kabahat dolayısıyla idarî para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. (Değişik cümleler: 1/7/2022-7417/46 md.) Kanunlarında ödeme süresi düzenlenmemiş olan idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasının ödeme süresi içinde ödenmesi halinde, cezadan %25 oranında indirim yapılır. (Ek cümle: 1/7/2022-7417/46 md.) Ödeme yapılması, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez.

(7) İdarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. Bu fıkra hükmü, nispi nitelikteki idarî para cezaları açısından uygulanmaz.”, “Mülkiyetin kamuya geçirilmesi” başlıklı 18 inci maddesinde; “(1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir.

(2) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, eşyanın;

a) Kullanılmaz hale getirilmesi,

b) Niteliğinin değiştirilmesi,

c) Ancak belli bir surette kullanılması,

Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak belli bir süre geciktirilebilir. Belirlenen süre zarfında koşulun yerine getirilmemesi halinde eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya elkonulabileceği gibi; eşya, kişilerin muhafazasına da bırakılabilir.

(4) Eşyanın mülkiyeti, kanunda açık hüküm bulunan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna, aksi takdirde Devlete geçer.

(5) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilebilmesi için fail hakkında idarî para cezası veya başka bir idarî yaptırım kararı verilmiş olması şart değildir.

(6) Kaim değer mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

(7) Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya, başka suretle değerlendirilmesi mümkün olmazsa imha edilir.

(8) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde yerine getirilir.”,

“Saklı tutulan hükümler” başlıklı 19 uncu maddesinde; “(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapıncaya

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-qQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

kadar saklıdır.”,

“Soruşturma zamanaşımı” başlıklı 20 nci maddesinde; “(1) Soruşturma zamanaşımının dolması halinde kabahatten dolayı kişi hakkında idarî para cezasına karar verilemez.

(2) **(Değişik: 6/12/2006-5560/33 md.)** Soruşturma zamanaşımı süresi;

- a) Yüzbin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde beş,
 - b) Ellibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde dört,
 - c) Ellibin Türk Lirasından az idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde üç,
- yıldır.

(Ek cümle: 13/2/2011-6111/22 md.) Ancak, 89 uncu maddesi hariç olmak üzere 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihi takip eden takvim yılının son günü bitimine kadar idari para cezası verilerek tebliğ edilmediği takdirde idari yaptırım kararı verilemez, verilmiş olanlar düşer.

(3) Nispî idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde zamanaşımı süresi sekiz yıldır.

(4) Zamanaşımı süresi, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlar.

(5) Kabahati oluşturan fiilin aynı zamanda suç oluşturmaları halinde suça ilişkin dava zamanaşımı hükümleri uygulanır.”,

“Yerine getirme zamanaşımı” başlıklı 21 inci maddesinde; “(1) Yerine getirme zamanaşımının dolması halinde idarî para cezasına veya mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar artık yerine getirilemez.

(2) Yerine getirme zamanaşımı süresi;

- a) Ellibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde yedi,
 - b) Yirmibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde beş,
 - c) Onbin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde dört,
 - d) Onbin Türk Lirasından az idarî para cezasına karar verilmesi halinde üç,
- Yıldır.

(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin zamanaşımı süresi on yıldır.

(4) **(Değişik: 23/7/2010-6009/37 md.)** Zamanaşımı süresi, kararın kesinleşmesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren işlemeye başlar.

(5) Kanun hükmü gereği olarak idarî yaptırımın yerine getirilmesine başlanamaması veya yerine getirilememesi halinde zamanaşımı işlemez.”,

“İdarî yaptırım kararı verme yetkisi” başlıklı 22 nci maddesinde; “(1) Kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye ilgili kanunda açıkça gösterilen idarî kurul, makam veya kamu görevlileri yetkilidir.

(2) Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkilidir.

(3) İdarî kurul, makam veya kamu görevlileri, ancak ilgili kamu kurum ve kuruluşunun görev alanına giren yerlerde işlenen kabahatler dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

(4) 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun yer bakımından yetki kuralları kabahatler açısından da geçerlidir.”,

“Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi” başlıklı 23 üncü maddesinde; “(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

(2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idarî yaptırım

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

kararı verebilir.

(3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idarî yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idarî yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir.”,

“Mahkemenin karar verme yetkisi” başlıklı 24 üncü maddesinde; “(1) Kovuşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde mahkeme tarafından idarî yaptırım kararı verilir.”,

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun “Mülkiyetin kamuya geçirilmesi” başlıklı 14 üncü maddesinde; “(1) 3 üncü maddenin onuncu ve onbirinci fıkralarında tanımlanan kabahatlerin konusunu oluşturan eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu Kanunun arama ve elkoyma ile müsadereye ilişkin hükümleri, bu kabahatlerin işlenmesinde kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan eşya ve taşıma araçları ile ilgili olarak da uygulanır.”,

“Yetkili merciler” başlıklı 17 nci maddesinde; “(1) Bu Kanun hükümlerine göre idarî para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı, 14 üncü madde hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine ise Cumhuriyet savcısının talebi üzerine, sulh ceza mahkemesi yetkilidir.”,

4458 sayılı Gümrük Kanununun 231 inci maddesinde; “(Değişik: 28/3/2013-6455/10 md.)

1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır.

2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

3. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Gümrük vergilerine ilişkin idari yaptırım kararları ve bu kararlara yönelik itirazlar hakkında bu Kısım ve Onikinci Kısım hükümleri uygulanır.

4. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen eşyanın bulunamaması hâlinde kaim değer olarak eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.”,

232 nci maddesinde; “(Değişik: 18/6/2009-5911/58 md.)

1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. (Ek: 28/3/2013-6455/7 md.) Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir. (1)

3. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.”,

233 üncü maddesinde; “(Değişik: 18/6/2009-5911/59 md.)

1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sağlayacak muhbirlere Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.”,

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun “Av ve yaban hayvanı ticareti yasağına uymama” başlıklı 26 nci maddesinde; “(Değişik: 23/1/2008-5728/512 md.)

18 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları ve 19 uncu madde gereğince Bakanlığın koyacağı esaslara uymayanlara, beşyüz Türk Lirasından ikibinbeşyüz Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

18 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yasağı uymayanlara üçbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.”,

“Cezaların güncelleştirilmesi” başlıklı 27 nci maddesinde; “(Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)”,

“Avdan men etme ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi” başlıklı 28 inci maddesinde; “ (Değişik: 23/1/2008-5728/513 md.)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

Bu Kanunla yasak edilen fiilleri işleyenler derhal avdan men edilir.

Bu Kanununun 20 nci maddesi kapsamında elkonulan av hayvanları ve türevleri ile sair eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine mahallî mülkî amir tarafından karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen cansız av hayvanları ile, avlanan hayvanlardan elde edilen ürünler ve sair eşya Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından satılarak bedeli Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir.

Canlı olarak el konulan ve özel bakım ve tedaviye muhtaç olmayan av hayvanları, Bakanlık yetkilileri tarafından başka bir şekilde değerlendirilmesine karar verilmediği takdirde, doğal yaşama ortamlarında serbest bırakılır.

Bu madde hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmiş olsa bile, yasak avlanma ile yaban hayatında ve ekosistemde meydana gelen tahribat ve eksilme nedeniyle hükmolunacak tazminat av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça tespit edilen değerler üzerinden hesaplanır. Hükmolunan tazminat, Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir.”

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununa Göre El Konularak Mülkiyeti Kamuya Geçirilen Sair Eşyalarla İlgili Yapılacak İş ve İşlemler Hakkında Yönetmeliğin

a).....

b)....

c)....

d)....

e) *Mülkiyetin kamuya geçirilmesi: Kara Avcılığı Kanununda yasaklanan ve kabahat nevinden sayılan fiillerden dolayı orman idaresi memurlarınca veya diğer görevlilerce el konulan, kabahatin işlenmesi suretiyle elde edilen sair eşyalar ile kabahatin konusunu oluşturan sair eşyaların mahalli mülki amir tarafından orman idaresine mal edilmesine karar verilmesini,*

f) *Orman idaresi: İl çevre ve orman müdürlükleri ile Orman Genel Müdürlüğü'nün il ve ilçelerdeki müdürlük, mühendislik ve orman işletme şefliklerini,*

g) *Rayiç bedel: İhale komisyonunca kabahatin konusunu oluşturan veya kabahatin işlenmesi suretiyle elde edilen sair eşyaların, satışları sırasında peşin para ile satılabilecekleri piyasa değerini,*

ğ) *Tahnit: Cansız av ve yaban hayvanlarının post ve derilerinin doldurulmuş halini, ifade eder.”*

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmeliğin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; “Bu Yönetmelik, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında güvenlik ve diğer hizmetlerin tek otoritenin yönetimi altında düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesi, sivil hava meydanlarında Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) tarafından belirlenen güvenlik önlemlerinin alınması, sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında görevli kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliğinin sağlanmasında mülki idare amirlerinin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.”

“Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde; “Bu Yönetmelik, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında genel güvenliğin sağlanmasını, buralara giriş çıkışların düzenlenmesini, görevli kuruluşların teknik nitelikteki hizmetleri ile ticari faaliyetleri hariç, görev ve hizmetlerinin denetimini, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasını, vali ve görevlendirilen mülki idare amirlerinin bu konulardaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.”

“Hukuki dayanak” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Bu Yönetmelik, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun Ek 1 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.”

“Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; “Bu Yönetmelikte geçen:

a) *Sivil hava meydana; karada ve su üzerinde hava araçlarının kalkması ve inmesi için özel olarak hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yolcu ve yük alınmasına, verilmesine elverişli tesisler bulunan yerleri,*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

- b) Limanlar; deniz limanlarındaki giriş çıkış kapılarını,
c) Sınır kapıları; karayolu sınır kapılarını,
ç) Vali; sivil hava meydanlarının, limanların ve sınır kapılarının bulunduğu illerin valilerini,
d) Bakanlık; sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında görev yapan kamu kurum ve kuruluşlarının bağlı ve/veya ilgili bulunduğu bakanlığı,
e) Genel müdürlük, kurum ve kuruluş; sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında görev yapan kamu kurum ve kuruluşlarının bağlı olduğu, genel bütçeye tabi, katma bütçeli veya kamu iktisadi teşebbüsü olarak kurulmuş genel müdürlükleri veya benzeri kurum ve kuruluşları,
f) Mülki idare amiri; sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında ilgili vali tarafından 5442 sayılı Kanun gereğince görevlendirilen vali yardımcıları ile kaymakamları,
g) (ICAO); Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
h) (ECAC); Avrupa Sivil Havacılık Konferansı'nı ifade eder.”

“Valinin görev, yetki ve sorumlulukları” başlıklı 5 inci maddesinde; “Vali, bu Yönetmelik kapsamına giren yerlerdeki kuruluşların teknik nitelikteki hizmetleri ile ticari faaliyetleri dışındaki görev ve hizmetlerinin Yönetmelikte öngörülen biçim ve ölçüde yerine getirilmesi amacıyla;

a) Hizmetlerin düzenli, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesi için görevli kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve denetlemekle,

b) Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında gerekli güvenlik önlemlerini almak, özel ve genel kolluk kuvvetlerinin tam bir işbirliği halinde çalışmalarını temin etmek ve uygulamaları denetlemekle,

c) Sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında giriş ve çıkışların düzenli bir şekilde yapılması, can ve mal güvenliğinin sağlanması, muhtemel yasadışı eylemlere karşı gerekli tertip ve tedbirlerin alınması, yolcu ve eşya trafiğinin güven içinde yürütülmesi amacıyla gerekli önlemleri almak, aldırarak ve denetlemekle,

ç) Hizmetlerle ilgili yatırımların zamanında gerçekleştirilmesi için gerekli gördüğü önlemleri belirlemek ve bunların uygulanması için ilgili bakanlık ve kuruluşlara önerilerde bulunmakla,

d) (ICAO) ve (ECAC) tarafından belirlenen güvenlik önlemleri başta olmak üzere, Türkiye'nin katıldığı uluslararası sivil havacılıkla ilgili sözleşmelerle, ikili hava ulaştırma anlaşmaları ve uluslararası diğer anlaşma ve belgelerin gereklerini takip etmekle,

e) Genel güvenlik, sivil havacılık, sınır ve limanlarla ilgili mevzuat ile Başbakanlık, bakanlık genelgeleri ve güvenlik talimatları, yetkili kurumların düzenlediği teftiş, inceleme ve değerlendirme raporlarında belirtilen eksiklik ve önerileri değerlendirmek ve izlemekle,

f) Basın ve yayın kuruluşları ile ilişkileri, hizmet gerekleri ve genel güvenlik ilkeleri çerçevesinde belli esaslara bağlamakla,

g) Uluslararası nitelikteki kuruluşları temsil eden kişi ve kuruluşların sahadaki temas ve incelemelerini; güvenlik, verimlilik ve karşılıklılık çerçevesinde takip etmekle,

h) Protokol kurallarını, karşılama ve uğurlamaları, ilgili mevzuat, Başbakanlık genelgeleri, uygulanan teamül ve diğer talimatlar çerçevesinde uygulanmasını sağlamakla,

ı) Resmi ve özel kuruluşlara bağlı personelin uluslararası standartlara uygun Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve Milli Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim Programında belirtilen eğitimlerini sağlamakla,

i) Sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında meydana gelecek muhtemel olaylara karşı güvenlik talimatı, muhtemel hareket tarzı planı, acil durum planı, yasadışı müdahale eylemlerine karşı yapılacak işlemler yönergesi ile yangın-kaza-kırımlara karşı yapılacak işlemlere dair yönerge ve talimatları ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordine ederek hazırlamak ve bunların yürürlüğünü takip etmekle, görevli, yetkili ve sorumludur.”

“Valinin yetki devri” başlıklı 6 ncı maddesinde; “Vali, bu Yönetmelikle kendisine verilen yetkileri sivil hava

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

meydanı, liman ve sınır kapılarında 5442 sayılı Kanun kapsamında mülki idare amiri sıfatıyla sürekli olarak görevlendireceği vali yardımcısına veya kaymakama devredebilir.

Vali, mülki idare amirine devrettiği yetkilerin ilgili mevzuat ile bu Yönetmeliğin amacına uygun olarak kullanılmasını ve işlerin yürütülmesini izlemek, gözetlemek ve denetlemekle yükümlüdür.

Vali devrettiği yetkileri ve mülki idare amirlerine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde bizzat kullanır.

Bu yerlerde, mülki idare amirinin izin, hastalık gibi nedenlerle görevinde bulunamaması ya da henüz görevlendirilmemiş olması halinde vali tarafından mülki idare hizmetleri sınıfından bir vekil tayin edilir.”, “Giriş çıkışlar ve giriş kartları” başlıklı 7 nci maddesinde; “Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli resmi ve özel kuruluşlara bağlı tüm personel ile araçlar için verilecek giriş kartları emniyet birimlerince gerekli güvenlik tahkikatı yapıldıktan ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Kaçakçılık, İstihbarat ve Narkotik Daire Başkanlığındaki Kaçakçılık Bilgi Bankasından sorulduktan ve ilgili birimce tanzim edildikten sonra mülki idare amirliklerince onaylanarak verilir.

Düzenlenecek giriş kartlarının çeşitleri, veriliş şekli, değiştirilmesi, iptali, diğer giriş çıkışlar, park yerleri ve her türlü trafik düzenlemeleri ile sair hususlara ilişkin esaslar ilgili birimlerin görüşü alınarak mülki idare amirlerince hazırlanıp vali tarafından onaylanarak yürürlüğe girecek yönergelerle belirlenir.”,

“Arama yetkisi” başlıklı 8 inci maddesinde; “mülki idare amiri, genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından gerekli gördüğü hallerde; sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, 5442 sayılı Kanununun Ek 1 inci maddesi çerçevesinde binaları, uçakları, helikopterleri, gemileri ve her türlü deniz ve kara taşıtlarını, giren çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu ve özel kuruluşların tüm personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını aramaya yetkilidir. Bu aramada gümrük mevzuatı ile ilgili mühürlerin sökülmesi gerekiyorsa ilgili kuruluşların da katılımı sağlanır.

Arama emri, aramanın kimler tarafından yapılacağı belirtilmek kaydıyla ve yazılı olarak verilir. Acil durumlarda sözlü olarak verilen emir derhal yerine getirilir ve bu emir en kısa zamanda yazı ile teyit edilir. Aramalar gümrüklü alanlarda gümrük ve gümrük muhafaza diğer sahalarda ise kolluk görevlileri tarafından yapılır.

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile 1615 sayılı Gümrük Kanunundaki hükümler saklıdır.”,

“Haber iletme ve yardımlaşma” başlıklı 9 uncu maddesinde; “Gerekli tedbirlerin zamanında alınması amacıyla emniyet, Jandarma, Jandarma ve Kara Kuvvetleri komutanlıklarına bağlı sınır birlikleri, sahil güvenlik, gümrük, gümrük muhafaza ve diğer kamu kuruluşları elde ettikleri bilgileri kendi görev alanında değerlendirerek gereğini yapmakla birlikte, ilgili birimlere ve mülki idare amirine hemen iletme ve varsa mülki idare amirinin, emirlerine göre hareket etmeyle yükümlüdür.

Kuruluşlar, bu çerçevede ve diğer hizmetlerle ilgili olarak mülki idare amirinin talebi üzerine, mevzuatla verilen görevleri aksatmayacak şekilde birbirlerine geçici olarak personel, araç ve gereç yardımı yaparlar. Ancak bu şekilde görevlendirilen personel, görevlendirildiği birim amirinin sevk ve idaresinde istihdam edilir.”,

“Mülki idare amirinin değerlendirmesi” başlıklı 10 uncu maddesinde; “Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarının amir ve memurları hakkında, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda göz önünde tutulmak üzere, değerlendirme raporu düzenler. Bu raporlar ilgili bakanlık, vali, kurum ve kuruluşlara gönderilir.”,

“Disiplin kovuşturması” başlıklı 11 inci maddesinde; “Mülki idare amiri, gerekli gördüğü hallerde, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli amir ve memur hakkında disiplin mevzuatına, işçi veya diğer personel hakkında ise tabi oldukları mevzuata göre işlem yapılmasını ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirir. Kuruluşlar yapılan kovuşturma sonucunda tanzim edilen raporu ve yapılan işlem sonucunu en kısa zamanda ilgili mülki idare amirlerine bildirmekle yükümlüdür.

Mülki idare amiri, gerekirse disiplin kovuşturması yapabilir, uyarma ve kınama cezası verebilir. Mülki idare amirine göre vali bir üst disiplin amiridir. Mülki idare amirince verilen cezalara karşı valiye itiraz

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

edilebilir.”,

“Soruşturma ve görevden uzaklaştırma” başlıklı 13 üncü maddesinde; “Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında soruşturma açmaya, soruşturmaları bizzat yapmaya veya yaptırmaya, bu amaçla ilgili bakanlık veya kurum ve kuruluşlardan denetim elemanı istemeye, memurların yargılanmaları usulüne tabi olmayanların evrakını doğrudan adli mercilere intikal ettirmeye yetkilidir.

Hizmetin gerektirdiği hallerde, görev başında kalmalarında sakınca görülen birinci derecede amir düzeyindeki personel valinin muvafakati ile, diğerleri resen olmak üzere, mülki idare amirince görevden uzaklaştırılır. Uzaklaştırma işlemleri valiliklerce ilgili bakanlık veya kurum ve kuruluşlara bildirilir.”,

“Yazışmalar” başlıklı 15 inci maddesinde; “Bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar bu yerlerdeki kuruluşları ile yazışmalarını mülki idare Amirliği aracılığı ile yaparlar.

Yönetmelik kapsamındaki alanlarda hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında yapacakları yazışmalarda da bu usule uyulur.

Teknik, istatistiki, mali ve ticari konularda doğrudan yazışma yapılır. Gerektiğinde hangi konuların bu mahiyette olduğu valiliğin görüşü alınmak suretiyle ilgili bakanlıkça tespit olunur.”,

“Yatırımlar” başlıklı 16 inci maddesinde; “Bu Yönetmelik kapsamına giren yerlerde yapılacak yatırımların her safhasında valiye bilgi verilir.

Mülki idare amirleri yatırım faaliyetlerini takip etmeye ve görüş bildirmeye yetkilidirler. Gerekli hallerde ilgili kuruluşlardan yatırımların hızlandırılması yönünde tedbir alınmasını isteyebilirler.”,

“Güvenlik tedbirleri” başlıklı 17 nci maddesinde; “Mülki idare amiri, kamu ve özel sektöre ait havaalanlarında (ICAO) ve (ECAC) tarafından belirlenen güvenlik önlemlerinin alınması, havaalanları, limanlar ve sınır kapılarında can ve mal güvenliğinin sağlanması, yolcu ve eşya trafiğinin güvenlik içinde yürütülmesi, yasadışı müdahale, yangın ve diğer tehlikelere karşı korunması amacıyla gerekli tedbirleri alır, aldırır ve denetler.

Bu görevin yerine getirilmesinde, Maliye, Sağlık, Ulaştırma, Turizm bakanlıkları ile Gümrük Müsteşarlığı, İçişleri Bakanlığı ve mülki idare amirlerine gereken desteği sağlar ve işbirliğinde bulunur.”,

“Merkez Güvenlik Kurulu” başlıklı 18 inci maddesinde; “**(Değişik fıkra:RG-14/2/2019-30686-C.K.-756/1 md.)** Ülke genelinde kamu ve özel sektöre ait sivil havaalanları, limanlar ve sınır kapılarında güvenlik stratejilerini belirlemek, koordinasyonunu ve uygulanmasını takip etmek amacıyla İçişleri Bakanınca görevlendirilecek Bakan Yardımcısının başkanlığında; Bakanlarınca görevlendirilecek Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürü, Jandarma Genel Komutanı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Sivil Havacılık Genel Müdürü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü ve İller İdaresi Genel Müdüründen oluşan “Merkez Güvenlik Kurulu” oluşturulur. Kurul 2 ayda bir veya gerekli hallerde daha sık toplanır.

Kurul'a gerektiğinde konuyla ilgili kamu ve özel kuruluş temsilcileri çağrılabilir. Kurul'un sekreteryaya hizmetleri Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir. Kurul'da alınan kararlar ilgili kuruluşlara gönderilir. Tespit edilen eksiklik ve aksaklıklar ivedilikle giderilir.

Merkez Güvenlik Kurul'u sivil hava alanları, limanlar ve sınır kapıları için ayrı ayrı olarak da oluşturulabilir.”,

“Güvenlik Komisyonu” başlıklı 19 uncu maddesinde; “Sivil havaalanları, limanlar ve sınır kapılarında güvenlik tedbir ve tertiplerinin geliştirilmesi ve uygulanması; yürütülen güvenlik eğitim ve denetim hizmetleri ile ilgili uygulanan tedbirleri, görülen aksaklık ve eksiklikleri görüşmek üzere mülki idare amirinin başkanlığında, Ulaştırma Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, emniyet, jandarma, sağlık kuruluşlarının ve limanlarda Denizcilik Müsteşarlığının temsilcilerinin katılımı ile “Güvenlik Komisyonu” oluşturulur. Kurul her ay toplanır. Sekreteryaya görevi, koruma şube müdürlüğü veya büro Amirliğince yerine getirilir.

Acil durumlarda bu Komisyon kriz yönetim merkezi olarak da görev yapar. Gerektiğinde konuyla ilgili kamu ve özel kuruluş temsilcileri komisyona çağrılır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

Toplantıda alınan kararlar, görülen eksiklik ve aksaklıklar ilgili kuruluşlara bildirilir ve kuruluşlar gereğini ivedilikle yerine getirirler.”,

“Güvenlik kuvvetlerinin koordinasyonu” başlıklı 20 nci maddesinde; “Mülki idare amiri, havaalanları, limanlar ve sınır kapılarında güvenlik görev ve sorumluluğunu, genel kolluk kuvvetleri ve özel güvenlik teşkilatıyla yerine getirir.”,

“Havaalanları güvenliği” başlıklı 21 inci maddesinde; “Sivil havaalanlarında kanun dışı eylemlere karşı, yolcuların, mürettebatın, yer personelinin ve halkın güvenliği için alınacak tedbirler, hizmetlerin düzen içinde ve süratle yürütülmesine engel olmayacak şekilde düzenlenir.

Alınacak güvenlik tertip ve tedbirleri (ICAO) ve (ECAC) tarafından belirlenen standartlar çerçevesinde her havaalanının mahalli şartlarına ve eldeki imkanlara göre, maksadı en iyi sağlayacak şekilde düzenlenir ve geliştirilir.

Yolcuların, bagajların, yolcu beraberindeki eşyaların kontrol ve denetiminden geçirilmesini sağlayacak, silah, patlayıcı madde ve uçak için tehlike arz eden maddelerin havaalanı sınırları içerisine ve uçağa girişini önleyecek, caydıracak, muhtemel saldırıyı uçağa ulaşmadan ortaya çıkaracak tedbirler alınır.

Havayoluyla, paket, yük ve kargo nakleden posta idareleri, kargo şirketleri ve ilgili kuruluşlar; patlayıcı madde, silah ve uçuş güvenliğini tehlikeye düşürecek maddelerin, eşya ve paketlerin uçaklara yüklenmesine ve girmesine meydan vermeyecek tedbirleri alırlar.”,

“Muayene ve kontrol usulleri” başlıklı 22 nci maddesinde; “Yolcuların ve kabin bagajlarının kargo, posta paketi ve uçağa verilen yüklerin kontrolünde; metal, el ve kapı detektörleri, röntgen cihazları, düşük basınçlı hücre, koklama detektörleri (patlayıcı, uyuşturucu) ve köpek kullanılır. Gerektiğinde paketler açtırılarak elle arama yapılır veya 24 saat beklemeye alınır. Gerekli görüldüğünde uçak başında sahiplerince gösterilmesi sağlanır. Sahipsiz bagajlar uçağa alınmaz.

Arama için kullanılan teknik ve elektronik cihazların temini, bagaj, paket ve kargoları kabul eden kuruluşlara aittir.”,

“Uçağa geçiş kontrolleri” başlıklı 23 üncü maddesinde; “Uçağa binış kartı ile uçağa binen yolcu sayısı arasında mutabakat sağlanır. Terminal ve uçağa giriş kontrollerinde kuyruk teşkiline, yolcuların rahat ve huzurunun gereksiz yere bozulmasına meydan vermeyecek tedbirler alınır.

Transit ve transfer yolcular ile bunların bagajlarının diğerleri ile karışmaması için gümrük muhafaza idaresince gerekli tedbirler alınır.

Güvenliğin gerektirdiği ve benzeri acil hallerde yolcuların eşyaları ile uçağı boşaltmaları ve uçağın aranması istenebilir. Bu arama, uçak mürettebatı veya bir pilot eşliğinde yapılır. Uçakta kalan yolcuların eşyalarını belirlemeleri istenir. Mevcut olmayan yolculara ait eşyalar uçaktan indirilir ve aramaya tabi tutulur. Uçaklara yüklenen uçuş doküman çantaları, ikram malzemeleri ve uçakta yolculara satılmak üzere alınmış olan gümrüksüz maddeler hazırlanma ve uçağa giriş safhasında güvenlik kontrolünden geçirilir. Yetkisiz kişilerin bagajlara ve kargo maddelerine ulaşmasına ve sabotaj cihaz ve düzenleri yerleştirilmesine imkan vermeyecek tedbirler alınır.”,

“Güvenlikle ilgili diğer hususlar” başlıklı 24 üncü maddesinde; “Havaalanlarının karaya ve havaya dönük bölümlerinde güvenlik, mülki idare amiri tarafından sağlanır. Ancak havaya dönük bölümlerinde uçuş güvenliği (ICAO) ve (ECAC) kurallarına göre uçuş tarifeleri, slot uygulamaları, havaalanlarında zorunlu tadilat ve düzenlemelerin yapılması, fiziki engellerin tesisi, diğer engeller ile yetkisiz kişilerin geçişini önleyecek tesislerin yapılması Ulaştırma Bakanlığı tarafından yerine getirilir.”,

“Uçak güvenliği” başlıklı 25 inci maddesinde; “Uçakların güvenliğinde temel sorumluluk işletmeciye aittir. Yetkisiz kişilerin uçağa yaklaşmasını önleyecek tedbirler ise ilgili güvenlik birimince alınır.

Uçaklar, patlayıcı madde yerleştirilmesi ihtimaline karşı, yetkili teknisyenler, patlayıcı uzmanları veya uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi veren kuruluşlar tarafından uygun zamanlarda önceden hazırlanmış kontrol listelerine göre aramaya tabi tutulur.

Uçak park yerleri aydınlatılır, mümkünse kapalı devre TV sistemi ile gözetlemeye alınır.”,

“VIP salonları” başlıklı 26 ncı maddesinde; “VIP salonlarına, Başbakanlıkça belirlenen esaslara

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

uymayan kişilerin alınması önlenir. Buradan faydalananlar ve bagajları teknik cihazlarla kontrol edilir. Üzerinde silah bulunanların silahlarını inişte almak üzere görevlilere teslim etmeleri zorunludur.”,
“Karşılıklı ve uğurlayıcılar” başlıklı 27 nci maddesinde; “Karşılıklı ve uğurlayıcıların terminale alınmaması esastır. Havaalanına girişlerde karşılıklı ve uğurlayıcı bölümü bulunmayan havaalanlarında gerekli kontroller yapılmak kaydıyla terminale alınabilirler.
Görevlilerin dışında karşılıklı ve uğurlayıcıların aprona geçmesi kesinlikle önlenir.”,
“Alınan tedbirlerin denetimi” başlıklı 28 inci maddesinde; “Havaalanlarında alınan tüm tertip ve tedbirler 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, (ICAO) ile (ECAC) kural ve standartlarına uygun olarak yerine getirilir.

Bu kurallara uyulup uyulmadığı, İçişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığınca denetlenir.”,
“Güvenlik Eğitim, Araştırma ve Denetleme Birimi” başlıklı 29 uncu maddesinde; “Sivil hava meydanlarında görev yapan güvenlik personeli başta olmak üzere hava meydanlarındaki kamu ve özel sektöre ait kurum ve kuruluşlarda görev yapan her seviyedeki personelin (ICAO) ve (ECAC) ile Milli Sivil Havacılık Eğitim Programının öngördüğü standartlarda eğitimlerini sağlamak, hava meydanlarında alınan güvenlik tertip ve tedbirlerini denetlemek, araştırmak ve geliştirmek üzere mülki idare amirine bağlı Güvenlik, Eğitim, Araştırma ve Denetleme Birimi oluşturulur.

Güvenlik, Eğitim, Araştırma ve Denetleme Biriminde Devlet Hava Meydanları İşletmesi Baş Müdürlüğü, Hava Meydanı Emniyet Koruma Şube Müdürlüğü ve Gümrük Müdürlüğü tarafından yeteri kadar uzman görevlendirilir. Gerektiği hallerde diğer kamu ve özel sektöre ait kuruluşlardan temsilci görevlendirilebilir.

Güvenlik, Eğitim, Araştırma ve Denetleme Birimi oluşturulamayan hava meydanlarında eğitim ve denetleme görevleri Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı gereğince oluşturulan Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu tarafından yerine getirilir.”,

“Limanlarda alınacak tedbirler” başlıklı 30 uncu maddesinde; “Limanlarda her türlü güvenlik tertip ve tedbirleri ilgili mevzuat ile vali tarafından verilecek emir ve talimatlara göre görevlendirilen mülki idare amiri tarafından alınır.

Mülki idare amiri bu tedbirleri, kolluk kuvvetleri ve özel güvenlik birimleri ile alır ve aldırır.

Güvenlik için gerekli teknik ve elektronik cihazlar, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün görüşü alınarak limanı işleten kurum ve kuruluş tarafından temin edilir.

Mülki idare amiri yolcu ve eşya naklinin güvenlik içinde yapılması için gerekli tedbirleri alır, aldırır ve denetler; gördüğü eksiklik ve aksaklıkları ilgili kuruluşlara bildirir ve en kısa zamanda giderir.”,

“Limanlardaki güvenlik makamları” başlıklı 31 inci maddesinde; “Limanlarda, karada alınacak güvenlik tedbirleri polis, jandarma, gümrük muhafaza ve özel güvenlik personeli; denizde alınacak tedbirler ise Sahil Güvenlik Komutanlığı, deniz polisi ve gümrük muhafaza idaresi aracılığı ile alınır.”,

“Sınır kapılarında alınacak tedbirler” başlıklı 32 nci maddesinde; “Ülkemize giriş ve çıkış yapılan sınır kapılarında, ülkemiz ve vatandaşlarımızın can, mal ve sağlığına zarar verecek her türlü maddenin girmesini ve çıkmasını önleyecek tedbirler alınır.

Bu tedbirler mülki idare amiri tarafından, buralarda görevli ilgili kuruluşlarla koordine edilerek, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yerine getirilir. Yasadışı yollarla yurt dışına çıkış ve yurda girişler önlenir.”,

“Yardımcı personel ve büro hizmetleri” başlıklı 33 üncü maddesinde; “Mülki idare amirlerine yardımcı olmak ve büro hizmetlerini yürütmek üzere gerekli personel kadroları ile büronun demirbaş, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçları valinin talebi üzerine sivil hava meydanlarında Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce, limanlarda Denizcilik Müsteşarlığınca, sınır kapılarında ise gümrük idaresinin bağlı olduğu bakanlıkça karşılanır.

Mülki idare amirinin taşıt ve lojman ihtiyacı İçişleri Bakanlığınca karşılanır.”,

“İstisnai hizmetler” başlıklı 34 üncü maddesinde; “Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların işletmecilik bakımından özellik arz eden ve teknik nitelikli hizmetleri bu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

Yönetmelik hükümlerine tabi olmaksızın kuruluşların özel mevzuatları uyarınca ilgili bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve kuruluşların görevlilerince yerine getirilir. Gümrüklü saha içinde yer alsalar dahi birden fazla il ile bağlantılı olarak görev yapan bölgesel kuruluşların bu mahiyetteki hizmetleri açısından bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Hizmet veren kamu kuruluşlarının çalışma saatleri, mülki idare amirinin görüşü alınarak düzenlenir.”, “İhtiyaçların bildirilmesi” başlıklı 35 inci maddesinde; “Mülki idare amiri, hizmetlerin yoğunlaştığı dönemlerde ilgili bakanlık ve kurumlara ek personel, ödenek ve geçici personel ihtiyaçlarını bildirir. Bu istekler öncelikle değerlendirilerek yerine getirilir.

Sivil hava meydanı, liman ve sınır kapılarında hizmetlerin güvenliği, verimliliği ve etkinliği bağlamında mülki idare amirinin gerekli gördüğü düzenleme, personel, araç gereç konularına ilişkin istek, dilek ve önerileri ilgili bakanlık, genel müdürlük ve kuruluşlarca öncelikle değerlendirilir. Değerlendirme sonucu konusuna göre, valiliğe veya mülki idare amirine bildirilir.”,

“Sınır görüşmeleri” başlıklı 36 ncı maddesinde; “Komşu ülkelerden Türkiye'ye giriş çıkış yapacak olan yolcuların, hudut komisyonlarına intikali gerekmeyen boyutta olan ve halledilebilecek sorunları mülki idare amirine bildirilir. Sorunun çözümüne ilişkin olarak mülki idare amirinin vereceği talimata göre hareket edilir.”,

“Uygulama düzeni” başlıklı 37 nci maddesinde; “Bu Yönetmelik maddelerinin uygulanmasını detaylandırmak amacıyla, mülki idare amirleri ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle birden fazla yönerge veya genelge çıkarabilirler. Çıkarılan metinlerin birer örneği ilgili bakanlık ve kurumlara gönderilir.”,

“Kaldırılan hükümler” başlıklı 38 inci maddesinde; “21/12/1981 tarihli ve 8/4018 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik”, 21/1/1988 tarihli ve 88/12526 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Havaalanlarında Alınacak Güvenlik Tertip ve Tedbirleri Yönetmeliği” ve 28/4/1989 tarihli ve 89/14080 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Sınır Kapıları ve Gümrük Sahaları İçinde Uyulacak Esaslara Dair Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (Ek:RG-14/2/2019-30686-C.K.-756/2 md.)

Mevzuatta, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 inci maddesinde düzenlenen Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu’na yapılmış olan atıflar bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde düzenlenen Merkez Güvenlik Kurulu’na yapılmış sayılır.”,

“Yürürlük” başlıklı 39 uncu maddesinde; “Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”,

“Yürütme” başlıklı 40 ıncı maddesinde; “Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.”,

Mülkiye Teftiş Kurulu İnceleme-Araştırma Raporu İlgili Bölümü;

II- İNCELEME KONUSU:

Mülki İdare Amirlerinin Kabahatler Kanunu ve İdari Para Cezaları Konusundaki Görev ve Yetkileri, Uygulama Örnekleri ve Kullanılan Belge, Tutanak ve Formlar ile Örnek Yargı Kararlarının incelenmesi bu raporun inceleme- araştırma konusunu oluşturmaktadır.

4- İDARİ YAPTIRIMLAR

Özellikle 2003 yılından itibaren çok sayıda kanundaki yaptırımlar, idari yaptırımlara dönüştürülerek, bu idari yaptırımları uygulama yetkisi idari makamlara bırakılmıştır.

İdarenin kendisine bırakılan görevleri yerine getirebilmek için bir takım yaptırım yetkileri ile donatılması gayet tabidir. İdareye, daha çok kurumsal işleyişin düzenliliğini sağlayabilmek amacıyla idari yaptırım yetkileri verilmiştir. Örneğin, kurumsal düzene aykırı davranan memurlara uygulanan disiplin cezaları ya da eğitim öğretimde disiplini bozan öğrencilere verilen disiplin cezaları gibi. Ancak toplumsal düzenin karmaşıklaşması ve adli mekanizmaların iş yükü göz önüne alınarak, bir kısım toplumsal düzene aykırılıklar konusunda da idareye yaptırım uygulama yetkisi verilmeye başlanmıştır.

Anayasa'nın 38. maddesinde “İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

uygulayamaz.” hükmü getirilmiştir. Diğer bir ifade ile Anayasa idareye kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğurmayacak diğer müeyyideleri uygulayabilme yetkisini dolaylı olarak tanımaktadır.

Anayasa Mahkemesi bir kararında “yönetmelik yaptırımlar, yönetimin karar ve işlemlerinin denetimi en zor olanlarıdır. Suç ve cezalar Anayasaya uygun olarak yasayla konulabilir. Yönetim kendiliğinden suç ve ceza yaratamaz” ifadeleri ile idari yaptırımların yalnızca kanunla konulabileceğini belirtmiştir.

İdari yaptırımlar, cezai yaptırımlar değildir. İlk olarak yaptırım kararını veren merciler farklıdır. Cezai kararlar yargısal metotlarla ve yargı mercileri tarafından verilir. Buna karşılık idari yaptırımlar, farklı metotlar kullanılarak idare tarafından verilir.

a- İdarî Para Cezaları

Türk hukukunda adli ve idari para cezası olmak üzere iki tür para cezası bulunmaktadır. Adli para cezaları adli makamlar tarafından verilen cezalardır. Buna karşılık idari para cezaları kural olarak idari makamlar tarafından uygulanmaktadır. Ancak cumhuriyet savcıları ve mahkemelerin de önlerine gelen soruşturma veya kovuşturma konularına ilişkin olarak idari para cezası uygulama yetkileri bulunmaktadır. (KK.23-24.md)

İdari para cezalarını kısaca şöyle bir tanımlayabiliriz: İdari para cezası, bir kabahat işlenmesi halinde, idari makamların kararı ile sorumlularına yönelik olarak kanunların belirlediği miktarda uygulanan parasal cezalardır.

b- Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Tedbiri

Kabahatler Kanunu’nda, idari tedbir olarak öngörülen idari yaptırım türlerinden birisi “mülkiyetin kamuya geçirilmesi” tedbiridir. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı idari merciler tarafından verildiğinden, bu husus bir idari yaptırım niteliğindedir. Kanun koyucu müsadere benzeri bu yaptırıma mülkiyetin kamuya geçirilmesi terimini uygun görmüştür. Zira müsadere bir ceza hukuku kurumudur ve bir idari yaptırım olan mülkiyetin kamuya geçirilmesi tedbiri ile karıştırılması engellenmek istenmiştir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi, kanunda açıkça yetki verilen hallerde, bir kabahatle ilişkilendirilen eşyanın, idari bir makamın kararı ile sahiplerinden alınarak bir kamu kurumuna verilmesidir. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi tedbirinde, kabahate konu olan bir özel eşya, kamunun mülkiyetine geçirilmektedir. Kabahate teşebbüs halinde kabahat oluşmadığından mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilmez. Zira KK’nun 13. maddesine göre “Kabahate teşebbüs cezalandırılmaz.”

6- İDARİ YAPTIRIM KARARI VERME YETKİSİ

Kabahatler Kanunu’nun 22. maddesine göre; “Kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye ilgili kanunda açıkça gösterilen idarî kurul, makam veya kamu görevlileri yetkilidir.

Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkilidir.”

Yetkili idari merci konusunda tespit edilecek ilk husus, kanunların yetkili idari mercii açıkça tanımlayıp tanımlamadıklarına bakmaktır. Eğer açıkça bir tanımlama yapılmış ise bu hükmün gereği yerine getirilecektir. Açıkça yetkili mercii belirtmemesi halinde, ilgili kamu kurumunun en üst amiri idari yaptırım kararı vermekle yetkili olacaktır.

İdari yaptırım uygulamasına yer veren hemen her kanun, idari yaptırımı uygulamakla yetkili olan makam ve mercii belirlemiştir. Kanunlar, bazen yetkiyi bir makama ya da kamu görevlisine verirken, bazen de bir kurula vermektedir. Örneğin, 3621 sayılı Kıyı Kanunu’nun 15. maddesinde düzenlenen idarî yaptırımlara karar vermeye mahalli mülki amir yetkilidir. Mahalli mülki amir, kaymakam ya da validir; diğer bir ifade ile 3621 sayılı Kanun idari yaptırım uygulama yetkisini bir makama tanımıştır. Bir kısım kanunlarda ise idari yaptırım uygulama yetkisi bir kurula tanınmıştır. Örneğin, 3039 sayılı Çeltik Ekimi Kanunu’nun 30. maddesine göre idari para cezası kararı çeltik komisyonu tarafından, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu’nun 18. maddesine göre idari para cezası kararı Telekomünikasyon Kurulu tarafından verilir; diğer

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

bir ifade ile idari yaptırım kararı verme yetkisi bir kurula ya da komisyona tanınmıştır. İstisnai bazı kanunlar dışında, idari yaptırım öngörülen bütün kanunlarda hangi merciin kabahatlere karar vereceğine dair hüküm konulduğu görülmektedir.

a- Yetkili Merciiin Kanunda Açıkça Belirlenmemesi Hali

Yetkili merciin belirlenmesi konusunda kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkili olacaktır.

Bazı kanunlarda uygulanacak idari para cezaları sayılmasına rağmen idari yaptırıma karar vermeye yetkili merciin belirtilmediği görülmektedir. İdari yaptırım öngören özel düzenlemede idari yaptırıma karar vermeye yetkili mercii konusunda açık hüküm bulunmayan hallerde, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkili olacaktır.

O halde, yetkili merciin belirlenmesi konusunda kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkili olacaktır. En üst amir merkezi idare için ilgili bakandır. Ancak, bakanlıkların ilgili kuruluşları için yetki, o kuruluşun genel müdürlerine aittir. Taşrada ise 5442 sayılı Kanun hükümlerine göre il valisi ya da ilçe kaymakamı olacaktır. Doğrudan merkeze bağlı birimlerin en üst amiri ise bölge müdürleridir.

“Mahallin En Büyük Mülki Amiri” ifadesiyle ilgili Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün daha önceki görüşleri;

11.03.2008 tarih ve 3538 sayılı görüş yazısı;

“Bazı kanunlarda yer alan “mahallin en büyük mülki amiri” ifadesinin vali ve kaymakamlar tarafından nasıl değerlendirileceği, idari para cezaları uygulanırken cezayı en büyük mülki amir olarak kimin vereceği konusunda I. Hukuk Müşavirliğimizin görüşü istenmektedir.

İller İdaresi Genel Müdürlüğü konuya ilişkin olarak; “İlde en büyük mülki amirin vali, ilçede ise kaymakam olduğu, merkez ilçesi bulunan illerde merkez ilçe sınırları içerisinde yetkinin il valisinde olduğu, İstanbul gibi merkez ilçesi bulunmayan Büyükşehir Belediyesi olan illerde ortaya çıkan sorunu incelediğimizde ise yetkinin ilgili ilçe kaymakamında olduğu değerlendirilmektedir. Çünkü mevzuatımızda Büyükşehir Sınırları içerisindeki kaymakamlıklarla bu sınırlar dışındaki kaymakamlıklar arasında görev ve sorumluluk açısından bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda olduğu gibi özel olarak valiye yetki veren hususlar müstesnadır. Bu nedenle mülki idare amirine yetki veren kanun lafzına ve kastına dikkat etmek gerekmektedir.” şeklinde görüş bildirmiştir.

I. Hukuk Müşavirliğimizce ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan incelemede;

1- Anayasanın 126'ncı maddesine göre Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır ve illerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

2- İl İdaresi Kanununun 1'inci maddesi, Türkiye'nin, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; illerin ilçelere ve ilçelerin de bucaklara bölüneceğini, madde 4'de İl genel idaresinin başının ve merciiin vali olduğu, madde 13'te de Valinin, (adli ve askeri daireler hariç) bakanlıklar ve tüzel kişiliği haiz genel müdürlüklerin ile teşkilatında çalışan bütün memur ve müstahdemlerinin en büyük amiri olduğu belirtmektedir.

3- İl İdaresi Kanununun 27'nci maddesine göre İlçe genel idaresinin başı ve mercii kaymakamdır. Kaymakam, ilçede Hükümetin temsilcisidir. İlçenin genel idaresinden kaymakam sorumludur. Bakanlıkların kuruluş kanunlarına göre ilçede lüzumu kadar teşkilatı bulunur. Bu teşkilat (adli ve askeri teşkilat hariç) kaymakamın emri altındadır.

4- 31 inci maddenin (A) fıkrasına göre Kaymakam, kanun, tüzük, yönetmelik ve Hükümet kararlarının neşir

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

ve ilanını, uygulanmasını sağlar ve bunların verdiği yetkileri kullanır ve ödevleri yerine getirir. Kaymakam, valinin talimat ve emirlerini yürütmekle ödevlidir; (B) fıkrasına göre ise valiler, ilçeye ait bütün işleri doğrudan doğruya kaymakama yazarlar. Kaymakamlar da ilçenin işleri hakkında bağlı buldukları valilerle muhaberede bulunurlar. Ancak olağanüstü hallerde kaymakamlar İçişleri Bakanlığı ve diğer bakanlıklarla muhabere edebilirler ve bu muhabereleden valiye bilgi verirler.

5- Dernekler Kanununun 2'nci maddesinde mülki idare amiri olarak "dernek merkezinin bulunduğu yerin vali veya kaymakamını" ifade ettiği belirtilmektedir. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 2'nci maddesi ise, mahallin en büyük mülki amiri; illerde vali, ilçelerde kaymakamı ifade eder dedikten sonra son fıkrada "bir il'e bağlı ilçelerin, o ilin belediye sınırları içindeki kısımlarına ilişkin olarak bu Kanunun uygulanması yönünden mahallin en büyük mülki amiri, ilin valisidir." denmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde; Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda olduğu gibi özel olarak valiye yetki veren bir düzenleme yoksa, ilde en büyük mülki amir vali, ilçede ise kaymakamdır. Merkez ilçesi bulunan yerlerde merkez ilçe sınırları içerisinde en büyük mülki amirin validir. İstanbul gibi Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde birden çok ilçe bulunan illerde ise en büyük mülki amirin ilgili ilçe kaymakamı olduğu değerlendirilmektedir. Çünkü mevzuatımızda Büyükşehir Sınırları içerisindeki kaymakamlıklarla bu sınırlar dışındaki kaymakamlıklar arasında görev ve sorumluluk açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Görüş sorulan konuyu incelediğimizde; 1262 sayılı Kanunun 1 inci maddesine aykırı davranmaktan aynı Kanunun 20 inci maddesi ile 984 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükmü ihlal edildiğinden, aynı Kanunun 21 inci maddesine göre idari para cezası uygulanması istendiği görülmektedir. Hem 1262 sayılı Kanunun 20 inci maddesinde, hem 984 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde, hem de 4854 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde "Bu Kanunda yazılı olan idari para cezaları o yerin en büyük mülki amiri tarafından verilir." denilmektedir. Ayrıca ilin en büyük mülki amirini çağrıştıracak bir ifade bulunmamaktadır. Bu ifadelerde kastedilen ihlalin gerçekleştiği yerin en büyük mülki amiridir. Bu olayla ilgili olarak "mahallin (o yerin) en büyük amirinin" Şişli Kaymakamı olduğu değerlendirilmektedir.",

20.08.2019 tarih ve 17392 sayılı görüş yazısı;

"Görüş İstenilen Konu: Adana Valiliğinden alınan 12.06.2019 tarih ve 1285 sayılı yazıya istinaden İller İdaresi Genel Müdürlüğünün ilgi yazısıyla; havaalanlarında kurumları bulunan kurum ve kuruluşlarda görevli tüm personel hakkında, özelde DHMİ Havalimanı Başmüdürlüğü bünyesinde görevli olanlar hakkında Mülki İdare Amirlerince "Değerlendirme Raporu" düzenlenip düzenlenemeyeceği hususunda kendi görüşünü de belirterek Bakanlığımız görüşü istenilmektedir.

.....

233 sayılı KHK ile kurulan ve kamu yararı gözeterek kamu hizmeti üreten DHMİ Genel Müdürlüğünün Havaalanlarında görevli tüm personeli hakkında İl Valileri tarafından görevlendirilen Mülki İdare Amirleri 5442 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca (ticari ve teknik konular hariç) Değerlendirme Raporu düzenleyebilecekleri değerlendirilmektedir.",

30.04.2008 tarih ve 6249 sayılı görüş yazısı;

"Görüş İstenilen Konu: Sinematografik Ortak Yapımlar ve Türkiye'de Ticari Amaçlı Film Çekmek İsteyen Yerli ve Yabancı Yapımcılar Hakkındaki Yönetmeliğin 15. maddesinde; Türkiye'de ticari amaçlı film çekmek isteyen yabancı yapımcılar ve bunlar adına çalışan yerli yapımcılar Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünden çekim izni almak zorundadırlar hükmü bulunduğu, Büyükşehir Belediyesi olan, merkez ilçesi bulunmayan metropol illerde mahallin en büyük mülki idare amirinin vali, mahalli mülki amiri olarak ilçede kaymakam olması gerektiği; ancak İstanbul İlinin Büyükşehir olarak çok geniş bir alanda

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridairesi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

bulduğundan film çekimlerinin güvenliklerinin sağlanması ve kontrolü için çekim izinlerinin valilikçe verilmesinin uygun olacağı düşünülüyor belirtilerek, ülke genelinde farklı uygulamalara meydan verilmemesi ve uygulamada birliğin sağlanması açısından, konu hakkında Bakanlığımız görüşü istenmektedir.

İlgili Birimin Görüşü: İller İdaresi Genel Müdürlüğü konuya ilişkin olarak;

“İstanbul İlinin Büyükşehir olarak çok geniş bir alanda bulunduğundan film çekimlerinin güvenliklerinin sağlanması ve kontrolü için çekim izinlerinin Valilikçe verilmesinin uygun olacağı” şeklinde görüş belirtmiştir.

I. Hukuk Müşavirliğinin Görüşü: Hukuk Müşavirliğimizce ilgili mevzuat olduğu kamu kurum veya kuruluşundan ayrıca izin alma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.” demektedir.

3- Anayasanın 126’ncı maddesine göre Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır ve illerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

4- 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 1’inci maddesi, Türkiye’nin, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; illerin ilçelere ve ilçelerin de bucaklara bölüneceğini, 4. maddesinde İl genel idaresinin başının ve merciinin vali olduğu, 13. maddesinde valinin, (adli ve askeri daireler hariç) bakanlıklar ve tüzel kişiliği haiz genel müdürlüklerin ile teşkilatında çalışan bütün memur ve müstahdemlerinin en büyük amiri olduğu belirtilmektedir.

5- İl İdaresi Kanununun 27’nci maddesine göre ilçe genel idaresinin başı ve mercii kaymakamdır. Kaymakam, ilçede Hükümetin temsilcisidir. İlçenin genel idaresinden kaymakam sorumludur. Bakanlıkların kuruluş kanunlarına göre ilçede lüzumu kadar teşkilatı bulunur. Bu teşkilat (adli ve askeri teşkilat hariç) kaymakamın emri altındadır.

6- 5442 sayılı Kanunun 31 inci maddenin (A) fıkrasına göre kaymakam, kanun, tüzük, yönetmelik ve Hükümet kararlarının neşir ve ilanını, uygulanmasını sağlar ve bunların verdiği yetkileri kullanır ve ödevleri yerine getirir. Kaymakam, valinin talimat ve emirlerini yürütmekle ödevlidir; (B) fıkrasına göre ise valiler, ilçeye ait bütün işleri doğrudan doğruya kaymakama yazarlar. Kaymakamlar da ilçenin işleri hakkında bağlı oldukları valilerle muhaberede bulunurlar. Ancak olağanüstü hallerde kaymakamlar İçişleri Bakanlığı ve diğer bakanlıklarla muhabere edebilirler ve bu muhabereleden valiye bilgi verirler.

7- 5253 sayılı Dernekler Kanununun 2’nci maddesinde mülki idare amiri olarak “dernek merkezinin bulunduğu yerin vali veya kaymakamını” ifade ettiği belirtilmektedir. 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 2’nci maddesi ise, “mahallin en büyük mülki amiri; illerde vali, ilçelerde kaymakamı ifade eder” dedikten sonra, son fıkrasında “bir İl’e bağlı ilçelerin, o ilin belediye sınırları içindeki kısımlarına ilişkin olarak bu Kanunun uygulanması yönünden mahallin en büyük mülki amiri, ilin valisidir.” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde; Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda olduğu gibi özel olarak valiye yetki veren bir düzenleme yoksa, ilde en büyük mülki amir vali, ilçede ise kaymakamdır. Merkez ilçesi bulunan yerlerde merkez ilçe sınırları içerisinde en büyük mülki amir validir. İstanbul gibi Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde birden çok ilçe bulunan illerde ise en büyük mülki amirin ilgili ilçe kaymakamı olduğu düşünülmektedir. Nitekim 11.03.2008 gün 3538 sayılı görüş yazımızda bu konu aynı şekilde değerlendirilmiştir. Çünkü mevzuatımızda Büyükşehir Sınırları içerisindeki kaymakamlıklarla bu sınırlar dışındaki kaymakamlıklar arasında görev ve sorumluluk açısından bir farklılık bulunmamaktadır. Büyükşehir Belediyesi ise bir mahalli idare birimidir. Bu yönetimler yetkilerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunundan ve 5393 sayılı Belediye Kanunundan almaktadırlar.” şeklindedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

Tahsil:**İlgili Mevzuatın İncelenmesi****Çeşitli Mevzuatta Mülkiyetinin Kamuya Geçirilmesi Yetkisine dair düzenlemeler;****5326 sayılı Kabahatler Kanununun İncelenmesi**

Kanunun 18 inci maddesine göre Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak Kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilmektedir.

Kanunun 22 nci maddesine göre idarî yaptırım kararı verme yetkisi Kanunda açıkça gösterilen idarî kurul, makam veya kamu görevlilerine aittir.

Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkilidir. İdarî kurul, makam veya kamu görevlileri, ancak ilgili kamu kurum ve kuruluşunun görev alanına giren yerlerde işlenen kabahatler dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun İncelenmesi

Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilmektedir.

4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanununun İncelenmesi

Bu Kanuna göre eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine Mahallî Mülkî Amir tarafından karar verilmektedir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu İncelenmesi

Bu Kanuna göre Mülkiyetin kamuya geçirilmesine Cumhuriyet savcısının talebi üzerine, sulh ceza mahkemesi yetkilidir.

Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesinin İncelenmesi

Yönetmeliğin 580/5 maddesinde gümrüklerle ilişkili Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlar, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle verileceği, yer almaktadır.

Mülkiye Teftiş Kurulu İnceleme-Araştırma Raporu İncelemesi

Raporda; idari yaptırım kararı verme yetkisine dair yetkili merciin belirlenmesi konusunda kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkili olduğu, En üst amirin merkezi idare için ilgili bakan, ilgili kuruluşlar da genel müdürler olduğu, Taşrada ise 5442 sayılı Kanun hükümlerine göre il valisi ya da ilçe kaymakamı, Doğrudan merkeze bağlı birimlerin bölge müdürleri olduğu, görüşüne yer verilmiştir.

Mahallin En Büyük Mülki Amiri Kavramı Konusunda Bakanlık Görüşleri

“ ... Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda olduğu gibi özel olarak valiye yetki veren bir düzenleme yoksa, ilde en büyük mülki amirin vali, ilçede ise kaymakam olduğu, Merkez ilçesi bulunan yerlerde merkez ilçe sınırları içerisinde en büyük mülki amirin vali olduğu, İstanbul gibi Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde birden çok ilçe bulunan illerde ise en büyük mülki amirin ilgili ilçe kaymakamı olduğu görüşüne yer verilmiştir.”

“Bu görüşte Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda olduğu gibi özel olarak valiye yetki veren bir düzenleme yoksa, ilde en büyük mülki amirin vali, ilçede ise kaymakam olduğu, Merkez ilçesi bulunan yerlerde merkez ilçe sınırları içerisinde en büyük mülki amirin vali olduğu, İstanbul

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL

gibi Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde birden çok ilçe bulunan illerde ise en büyük mülki amirin ilgili ilçe kaymakamı olduğu değerlendirilmiştir.”

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri, hukuki değerlendirme ve görüşler kapsamında yapılan inceleme çerçevesinde;

Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi kararı vermeye yetkili makam, kişi ve kurulları konusunda yukarıda yer alan mevzuat, rapor ve hukuki görüşlerin incelenmesinde,

- İdari yaptırım uygulaması yer alan Kanunların çoğunda, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararını vermeye yetkili olan idarî kurul, makam veya kamu görevlilerinin açıkça belirlendiği,
- Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amirinin yetkili olduğu,
- En üst amirin merkezi idare için ilgili Bakan, Bakanlık ilgili kuruluşlarının genel müdürü, taşrada ise 5442 sayılı Kanun hükümlerine göre il valisi ya da ilçe kaymakamı, doğrudan merkeze bağlı birimlerde bölge müdürü olduğu,
- Mahalli mülki amiri kavramının mevzuatta, Bakanlığın istikrar kazanan görüş, rapor ve uygulamalarında; illerde Valileri, ilçelerde Kaymakamları ifade ettiği, değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda; konuya ilişkin olarak, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yukarıda belirtilen görüş ve değerlendirmeleri çerçevesinde gerekli iş ve işlemlerin herhangi bir aksaklığa mahal verilmeksizin yerine getirilmesi hususunda;

Gereğini rica ederim.

Selçuk ASLAN
Bakan a.
İller İdaresi Genel Müdürü

Dağıtım:

81 İL VALİLİĞİNE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: Bhgbwf-rkTL4T-vZntcW-dQH5bA-LpYeHvCS Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samet İÇİNAK
Proje Sorumlusu
Telefon No:4292

HİZMETE ÖZEL